

Verbeterpunten systematiek belastingtoeslag kinderopvang.

Ervaren knelpunten obv ervaring als beleidsadviseur jeugd en kinderopvang:

- Ouders moeten teveel informatie –waarop ze zelf geen invloed of weet van hebben- zelf aanleveren, regelgeving is onnodig diffuus, dus groot foutrisico.
- Ouders realiseren zich niet dat over het deel boven de max uurprijs geen toeslag wordt gegeven, dat deel moeten ze zelf 100 % betalen.
- Ouders weten vaak niet dat ze bij afname van 2 dagdelen (11 u pwk) minimaal 8 uur vast moeten werken (140 % regel). Als de minstverdienende een flexcontract heeft, moeten ze achteraf 100 % van de extra uren zelf betalen, gaat om grote bedragen.... Vooral laagopgeleide vrouwen hebben door bezuinigingen van de overheid vaak 0-urencontracten (thuiszorg e.d.) Dus net de kwetsbare doelgroep wordt onevenredig getroffen.
- Landelijke tendens tgv crisis: zzp-ers. Startende ondernemers hebben per definitie wisselende en niet te voorspellen inkomsten, dus ook hier onnodig risico op terugbetaling.
- Voor kinderen van ouders in de schuldsanering bepalen bewindvoerders soms dat de opvang wordt stopgezet, terwijl net deze kinderen een stimulerende, veilige omgeving nodig hebben. Dus pleidooi voor gratis toegang voor minima.
- Het krijgen van kinderen leidt vaak tot wisselende omstandigheden (zwangerschap, geboorte, onverwachte ziekte van kinderen, echtscheiding etc) en overbelasting. Net jonge ouders zijn druk én onervaren in het steeds weer doorgeven van al die wijzigingen.
- Het is voor gescheiden ouders onduidelijk wat de consequenties zijn van een nieuwe partner met inkomen.
- Belastingdienst kent zonder check toeslag toe, check is soms jaren later: kwalijk en leidt tot schrijnende situaties door onwetendheid van ouders.
- Vanuit overheid gezien overigens onwenselijk: benodigd controle-apparaat bij belastingdienst gezien complexiteit en groot aantal (terechte) bezwaren toeslag. Zeker bij gastouders is controle bijna ondoenlijk. Geld dat naar ambtenaren gaat kan beter naar aanbod kinderopvang.
- Maatschappelijk gezien onwenselijk aan huidige systeem: 1. op zeer jonge leeftijd al segregatie. Voor tweeverdieners zeer hooggekwalificeerde opvang, voor overigen is toegang afhankelijk van willekeur obv ambitieniveau gemeente. En als niet-tweeverdieners al op de opvangkomen, zitten ze toch nog apart van de toeslagkinderen. Dit terwijl heterogene groepen alle kinderen het meest bieden. 2. Net de doelgroep waarvoor min OCW 100 % bereik wil, loopt het grootste risico geen toegang te krijgen tot opvang, door complexe systeem en grote risico op terugbetaling. 3. Zelfs verwijzers kunnen vaak niet aan ouders uitleggen of ze nu vallen onder toeslag, toeslag met aanvulling gemeente, bijzondere bijstand, sociaal medische indicatie of andere gemeentelijke regeling. Dus ouders snappen net al helemaal niet.
- Uit angst voor eerdere terugvorderingen zien ouders soms af van aanvragen toeslag en zien daarvoor zelfs af van (opnieuw) toetreden tot de arbeidsmarkt; gevolg > blijven hangen in uitkering.

Weert heeft een vangnetregeling voor iedere ouder van een peuter. Op basis van actuele inkomensgegevens wordt een inkomensafhankelijke ouderbijdrage vastgesteld voor 2 dagdelen per week (bij VVE derde dagdeel gratis). In principe heeft de ouder zekerheid dat deze bijdrage staat tot bereiken 4 jaar/basisschool. Alleen als inkomen wijzigt wordt bijdrage bijgesteld. Ouders tekenen dat ze inkomenswijzigingen moeten doorgeven. Dit gebeurt niet altijd, maar als we fraude vermoeden, kunnen we hen hierop aanspreken. Ouders met flexcontracten/starters kunnen een gemeenteplek blijven gebruiken totdat ze zeker zijn dat ze min. 8 u pwk blijven werken. Algemeen: De SER adviseert om 16 u gratis opvang te bieden voor alle peuters. Dat is een prima stip op de horizon. (Voor kinderen vanaf 4 jaar is 5 dagen per week gratis toegang tot school). Voor nu zou 8 uur peuteropvang (voor zowel werkende als niet-werkende ouders) tegen inkomensafhankelijke bijdrage al een vooruitgang zijn. Werkende ouders zouden dan voor de dagdelen bovenop de basis 8 uur toeslag kunnen aanvragen, daarmee wordt de hoogte van evt. terugbetaling in elk geval een stuk lager.

Groet, Riek Klaessen beleidsadviseur jeugd en kinderopvang gemeente Weert.